

դակալ Շուբլաձէի հետ՝ բանի էութիւնը հասկանալու և հրացանաձգութեան վերջ տալու համար: Տեղ. Շուբլաձէի երևալով՝ հրացանաձգութիւնը վերջ է գտնում: Պարզեց, որ պահակային հարիւրեակի զինւորները և Ուզունլարի բնակիչները հրացանաձգութեան են բռնել, սրի ժամանակ սպանել է Ուզունլարի պահակը և վիրաւորել է ձին, այլ և զինւորների ձեռքից սաստիկ ծեծ կերել զիւղի կոմիսարը... Երևում է, որ զինւորները յանցաւոր են եղել, բայց զիւղացիների յանդուգն քայլը և զինւած շղթաներով յարձակելը առիթ է տալիս մտածելու, որ զիւղում շատ դէնք կայ: Անհրաժեշտ է խիստ խուզարկութիւն անել զիւղի բոլոր տներում և միևնոյն ժամանակ հարկաւոր է վճռուել այստեղի երկու հարիւրեակները և փոխարինել ուրիշ զօրամասերով, որովհետև զինւորները սաստիկ երես են առած և թալաններով յուզում են տեղական բնակչութիւնը»:

Երբ ուզունլարցիները ներկայացուցիչներ ուղարկեցին Սանահին՝ բողոքելու համար զինւորների գործած շահատակութիւնների դէմ, զօր-Ցուլուկիձէն ձեռքակալեց նրանց և Ուզունլար պատժիչ զօրամաս ուղարկեց՝ զնդացիներով ու թնդանօթներով: Դեկտ. 8-ին այս զօրամասը ճանապարհ ընկաւ մի գրահապատի ուղեկցութեամբ: Ուզունլարցիները գլխաւորեցին հրացաններով: «Զրահապատից, անդեկազրում էր նրա պետ Խունչիան, պատասխանեցինք թնդանօթներով ու զնդացիներով: Մեր հետեակները չկարողացան բարձրանալ սարը և նահանջեցին թողնելով մի զնդացի: Մեր հետեակները շատ վնասուեցին: Հայերը մեծ քարեր էին նետում կայարանի վրա, սրի հետեանքով պայթեցրին սաղամթերքով բռնաւորւած երեք թիւրքական վագոններ: Կայարանը ջարդւած է»: Իսկ վրաց հաղորդակցութեան նախարարութիւնը գեկտ. 9-ին հաղորդեց, թէ՛ «Դեկտ. 9-ին, Սանահինի մօտի կռիւններում, վրացիներից սպանել են 3 հոգի, ծանր վիրաւորել՝ 1, թեթեւ վիրաւորել՝ 1, անհետ կորել՝ 2: Արձակւած է 3,600 զնդակ»:

Երկու օր յետոյ, դեկտ. 11-ին, Գոզուաձէն գեկուցանում էր զինւորական նախարարին. «Այսօր, վաղ առաւօտեան, Ալլահաբերդի և Սանահին կայարանների միջև, 102րդ վերստի վրա, ուղին քանդւած է հայերի ձեռքով: № 3 գրահապատը թնդանօթաձգութիւն ունեցաւ: Ես կարգադրել եմ նորոգել ճանապարհը»:

Վրացիներն ամբողջ երկու օր թնդանօթի բռնեցին Ուզունլար զիւղը: Դեկտ. 10-ին Ուզունլարի ներկայացուցիչներ Տադեանն ու Ղարաքեչիչեանը հետեւեալ աղերսալի հեռագիրը տւին Երևան, զինւորական նախարարին. «Իմացնում ենք, որ դեկտ. 8-ին վրաց զօրքերը ուղեցին դրաւել Ուզունլար զիւղը: Միջոց չունէինք նրանց անգաւորելու, և հաստարակութիւնը մերժեց ընդունել: Զօրքերը վճռեցին դրաւել ուժով: Երկու օր է Ուզունլարը գտնուում է թնդանօթների կրակի տակ: Վրացիները սպառնում են կոտորել ուզունլարցիներին: Հազար տուն ենք և խնդրում ենք անել շտապ կարգադրութիւն՝ օգնութիւն հասցնելու կորչող ժողովուրդին»:

Հայաստանի կառավարութիւնը, որ ահագին նիւթ ունէր Լոռիի ծանր կացութեան մասին, նոյն օրն և եթ, արտաքին գործոց նախարար Ս. Տիգրանեանի ստորագրութեամբ Թիֆլիս ուղարկեց հետեւեալ հեռագիր-բողոքը. «Ղարաքիչիսա—Լոռիի զօրամասի պետը հաղորդում է, որ ուզունլարցիները երկրորդ օրն է գտնուում են վրաց զօրքերի թնդանօթային և զնդացիային կրակի տակ, որ Լոռիի հիւսիսային մասի հայկական զիւղերը մատնուում են թալանի ու բռնութիւնների նոյն զօրքերի կողմից: Հայաստանի կառավար-